

HET VOORHOF EN DE INGANG NAAR DE VROUWENGALERIJ DER PORT. SYNAGOGE TE AMSTERDAM, NAAR PIETER PERSOY.

heidsgebeden werden uitgegeven, waarop de mededeeling dat zij gedrukt waren in het jaar 1666, het eerste jaar van den Verlosser. Sommige met afbeeldingen voorstellende Sabbatai, zittende op Salomo's troon of zittende aan een tafel met twaalf apostelen, terwijl uit den hemel een horen met olie over het hoofd van den Messias word uitgestort.

Door besturen en rabbijnen van verschillende academia's werden Sabbatai Tsewie huldigungsadressen aangeboden. Het gebed voor de regeering werd vervangen door een gebed voor den Messias. Voor hen, die zich naar Adrianopel begaven om den Messias te zien, werd een bijzonder gebed opgesteld.

In de stellige verzekering verkeerende, dat de terugkeer naar het Land der Vaders binnen korten tijd zou plaats vinden werd het gebruik ingevoerd om elken Sabbath in de Synagoge den zegen door de priesters over het volk te doen uitspreken. Totdusverre placht zulks alleen op feestdagen te geschieden.

Ook bij de Hoogduitsche Joden in Amsterdam schijnt de Sabbataiansche beweging wel aanhangers gevonden te hebben, maar deze lieten niet zoo hartstochtelijk van hun gevoelen blijken.

Met stomme verbazing staren we op het feit, dat er zelfs nog mannen van betekenis waren, die na de ontmaskering van den